

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2

**Achievement Factors of Student Caring and Supporting System of
Expanding Educational Opportunity School Under the Office
of Uttaradit Primary Educational Service Area 2**

พงศ์เทพ กันยะมี,

วจี ปัญญาใส และ สุมิตรา โรจนนิตติ

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

Phongthep Kanyami,

Vajee Panyasai and Sumitra Rojananiti

Uttaradit Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: toppongtap@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 และ 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูฝ่ายวิชาการ จำนวน 23 คน ครูแนะแนวหรือครูที่รับผิดชอบเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 23 คนและครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 138 คน รวม 184 คน โดยเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการประสานงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ปัจจัยด้านครูแนะแนว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ปัจจัยด้านการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 ปัจจัยด้านครูที่ปรึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 และปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18

* วันที่รับบทความ: 8 มิถุนายน 2564; วันที่แก้ไขบทความ: 17 มิถุนายน 2564; วันที่ตอบรับบทความ: 20 มิถุนายน 2564

Received: June 8, 2021; Revised: June 17, 2021; Accepted: June 20, 2021

2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีทั้งหมด 5 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูที่ปรึกษา ปัจจัยด้านครูแนะแนว ปัจจัยด้านการประสานงาน และปัจจัยด้านการฝึกอบรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุดคือ ปัจจัยด้านครูที่ปรึกษา รองลงมาคือ ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา และปัจจัยด้านการฝึกอบรม ส่วนตัวแปรต้นกับตัวแปรตามพบว่า มีความสัมพันธ์กันทุกปัจจัยและส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ : ปัจจัยความสำเร็จ; ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

Abstracts

The purposes of this research were to study 1) the level of achievement factors of student caring and supporting system of expanding educational opportunity school Under the Office of Uttaradit Primary Educational Service Area 2 and 2) achievement factors of student caring and supporting system of expanding educational opportunity school Under the Office of Uttaradit Primary Educational Service Area 2. The populations in this research were 183 people. The research instruments were the 5 rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation and multiple regressions.

The results of the research were as follows. 1) the level of achievement factors of student caring and supporting system of expanding educational opportunity school Under the Office of Uttaradit Primary Educational Service Area 2 .The collaboration factor was the most 4.32, counselor factor was 4.28, training factor was 4.23, adviser factor was 4.21 and administrator factor was 4.18.

2) Achievement factors of student caring and supporting system were high level. There were five factors including, the administrator factor, adviser factor, counselor factor, collaboration factor and training factor at the high factors. The highest factors influencing are adviser factor. Followed, administrator factor and collaboration factor. The dependent variable and the independent variable was relations factors and a result of student caring and supporting system of expanding educational opportunity school Under the Office of Uttaradit Primary Educational Service Area 2 at the statistical level .01.

Keywords: Factors; Student Caring and Supporting System

บทนำ

การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถมีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็ เป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งในด้านการสื่อสาร เทคโนโลยี ปัญหา เศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาครอบครัว ปัญหาการแข่งขันทุกรูปแบบล้วนก่อให้เกิดความ ทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด การปรับตัวไม่เหมาะสมที่มีผลเสียต่อสุขภาพจิต และสุขภาพกายของทุกคน ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งก่อให้เกิดสภาวะวิกฤตทางสังคม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 จึงมี จุดเน้นในการพัฒนาด้านทรัพยากรบุคคลให้มีคุณภาพเน้นการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ พัฒนา สังคมไทยให้ก้าวไปสู่ความเป็นสากล ตามวิสัยทัศน์แห่งความเป็นไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 : 3)

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นนโยบายสำคัญที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งนำไปดำเนินการอย่างต่อเนื่องและจริงจัง ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ เนื่องจากระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นการดำเนินการที่ตรวจสอบได้ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาจะส่งเสริมสนับสนุน นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนตามมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีระบบ มีประสิทธิภาพ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากำหนดให้เป็นกิจกรรมสำคัญที่เป็นจุดเน้นสู่การปฏิบัติ โดยการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ได้แก่ ระบบ ดูแลนักเรียนที่ดำเนินการอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา และขยายไปสู่โรงเรียนขยายโอกาสและประถมศึกษา ได้ พัฒนาระบบส่งเสริมความประพฤตินักเรียน และระบบควบคุมพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียน (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 : 4)

ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 ได้ดำเนินงานระบบตามรูปแบบของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การ คัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) การส่งต่อนักเรียน จากการรายงานผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 พบว่า การดำเนินงานตามระบบการดูแล ช่วยเหลือเรียนนั้นยังมีปัญหาที่ส่งผลให้การดำเนินงานไม่ประสบผลสำเร็จ ทั้งจากผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น โรงเรียนไม่มีการวางแผนนโยบายในการทำงานที่ชัดเจน ไม่มีการ

ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรม ไม่มีการประชุมชี้แจงให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ให้ทราบแนวทางการดำเนินการ ในการคัดกรองนักเรียน ขาดเครื่องมือในการคัดกรองนักเรียน โรงเรียนไม่มีผู้เชี่ยวชาญหรือผู้รู้ข้อมูลเกี่ยวกับ ปัญหาที่เกิดขึ้น ขาดการประสานกับหน่วยงานภายนอก ขาดความร่วมมือจากผู้ปกครองในการเข้าประชุมและ การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักเรียนไม่ได้ข้อมูลตามความเป็นจริง ขาดการนิเทศ กำกับ ติดตามจากผู้บริหาร ขาดการสรุปผลและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ดังนั้นหากต้องการ แก้ไขปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงจำเป็นต้องหาปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ประสบความสำเร็จและมี ประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาระดับปัจจัยและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของ การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ ไปใช้ในการวางแผนในการบริหาร จัดการให้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 จำนวน 23 โรงเรียน โดยจำแนกเป็นครูฝ่ายวิชาการ จำนวน 23 คน ครูแนะแนวหรือครูที่รับผิดชอบเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 23 คน และครูที่ปรึกษาชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 138 คน รวม 184 คน โดยเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการ บริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2. จัดทำตารางสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. ร่างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

4. นำแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) เพื่อหาค่า IOC ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

5. นำแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง อย่างน้อย 30 คน เพื่อนำมาวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

6. นำแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ไปเก็บรวบรวมข้อมูล

7. วิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมและสรุปผล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ซึ่ง แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ตอนที่ 3 ความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ โดยมีหลักเกณฑ์การให้ระดับคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากที่สุด

4 หมายถึง ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาก

3 หมายถึง ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนปานกลาง

2 หมายถึง ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนน้อย

1 หมายถึง ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ครูฝ่ายวิชาการ ครูแนะแนวหรือครูที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นผู้ตอบแบบสอบถามโดยกำหนดเวลาในการส่งคืน

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำส่งและเก็บคืนด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มา ทำการตรวจสอบข้อมูลและนำไปวิเคราะห์โดยข้อมูลคำนวณหาค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยใช้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลผล ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก

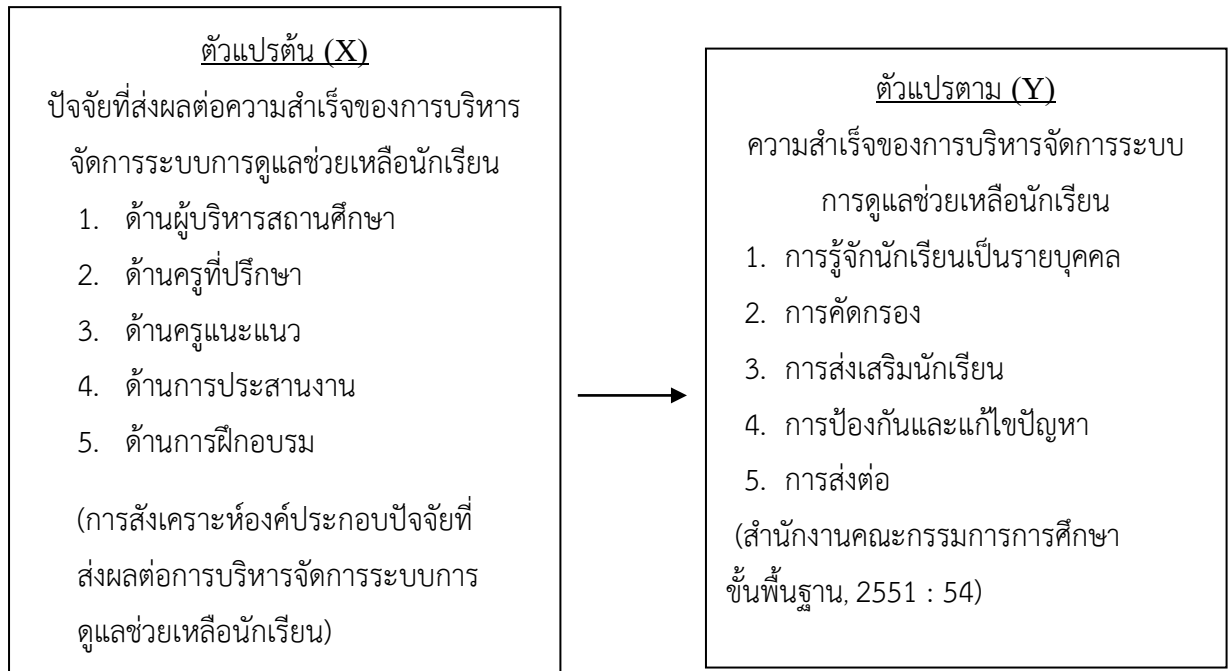
2.51 - 3.50 หมายถึง ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2 ด้วยสถิติการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูที่ปรึกษา คิดเป็นร้อยละ 75.5 รองลงมาคือครูฝ่ายวิชาการ ร้อยละ 12.6 และครูแนะแนวหรือครูที่รับผิดชอบเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ร้อยละ 11.9 เมื่อจำแนกตามเพศส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 70.9 เพศชาย ร้อยละ 29.1 เมื่อวิเคราะห์ด้านอายุ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 31 – 40 ปี ร้อยละ 53.0 รองลงมาคือช่วงอายุ 20 - 30 ปี ร้อยละ 23.2 ด้านประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ 5 - 10 ปี ร้อยละ 52.3 รองลงมาคือ น้อยกว่า 5 ปี ร้อยละ 23.8 และด้านวุฒิการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 57.0 รองลงมาคือระดับปริญญาโท ร้อยละ 39.7

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 โดยหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ซึ่งปัจจัยประกอบไปด้วย 5 ด้าน คือ ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูที่ปรึกษา ปัจจัยด้านครูแนะแนว ปัจจัยด้านการประสานงาน และปัจจัยด้านการฝึกอบรม

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 ในภาพรวม

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	μ	σ	ระดับปัจจัย
1. ผู้บริหารสถานศึกษา	4.18	.543	มาก
2. ครูที่ปรึกษา	4.21	.466	มาก
3. ครูแนะแนว	4.28	.518	มาก
4. การประสานงาน	4.32	.523	มาก
5. การฝึกอบรม	4.23	.568	มาก
รวมเฉลี่ย	4.24	.523	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการประสานงาน รองลงมาคือ ปัจจัยด้านครูแนะแนว ปัจจัยด้านการฝึกอบรม ปัจจัยด้านครูที่ปรึกษา และ ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 จากปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา

ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา	μ	σ	ระดับปัจจัย
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมวางแผนมอบหมายงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.26	.770	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับติดตามการจัดทำระเบียบสื่อนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.18	.740	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมครูเพื่อร่วมกันกำหนดเกณฑ์จัดกลุ่มนักเรียน	4.06	.741	มาก

4. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมครูเกี่ยวกับกิจกรรม/โครงการที่ส่งเสริมนักเรียน	4.28	.713	มาก
5. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองนักเรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.32	.811	มาก
6. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมวางแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.01	.800	มาก
7. ผู้บริหารเห็นความสำคัญในการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหา	4.26	.772	มาก
รวมเฉลี่ย	4.18	.527	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 จากปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 5 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองนักเรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง รองลงมาคือ ข้อ 4 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมครูเกี่ยวกับกิจกรรม/โครงการที่ส่งเสริมนักเรียน และ ข้อ 1 ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมวางแผน มอบหมายงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 จากปัจจัยด้านครูที่ปรึกษา

ปัจจัยด้านครูที่ปรึกษา	μ	σ	ระดับปัจจัย
1. ครูที่ปรึกษามีการบันทึกการตรวจสอบสภาพและทำทะเบียนสุขภาพรายบุคคล	4.01	.864	มาก
2. ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมโฮมรูม โดยยึดตามความต้องการของนักเรียน	4.09	.808	มาก
3. ครูที่ปรึกษาบันทึกผลแบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) และแบบประเมิน	4.08	.837	มาก

ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) และเอกสาร
อื่นๆที่เกี่ยวข้อง

4. ครูที่ปรึกษาใช้ระเบียบวินัยเป็น แหล่งข้อมูลในการคัดกรองนักเรียน	4.16	.817	มาก
5. ครูที่ปรึกษาใช้แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง และเยี่ยมบ้านนักเรียน	4.72	.478	มากที่สุด
6. ครูที่ปรึกษามั่นใจผลการเรียนของ นักเรียนเป็นรายบุคคล	4.55	.574	มากที่สุด
7. ครูที่ปรึกษาเก็บข้อมูลของนักเรียนไว้เป็น ความลับ	4.33	.608	มาก
8. ครูที่ปรึกษาส่งต่อนักเรียนให้กับครูแนะ แนวในโรงเรียนเพื่อให้ความช่วยเหลือ	4.53	.620	มากที่สุด
9. ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ที่ ส่งผลต่อผู้เรียน เช่น ด้านวิชาการ กีฬา ดนตรี ศิลปะ เป็นต้น	4.39	.791	มาก
10. ครูที่ปรึกษามีการจัดกิจกรรมซ่อมเสริม และกิจกรรมเสริมหลักสูตร	3.99	.841	มาก
11. ครูที่ปรึกษามีการรายงานผลการจัด โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพของนักเรียน	4.05	.798	มาก
รวมเฉลี่ย	4.21	.466	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยาย
โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 จากปัจจัยด้านครูที่
ปรึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 5 ครูที่
ปรึกษาใช้แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองและเยี่ยมบ้านนักเรียน รองลงมาคือ ข้อ 6 ครูที่ปรึกษามั่นใจผลการเรียน
ของนักเรียนเป็นรายบุคคล และ ข้อ 8 ครูที่ปรึกษาส่งต่อนักเรียนให้กับครูแนะแนวในโรงเรียนเพื่อให้ความ
ช่วยเหลือ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 จากปัจจัยด้านครูแนะแนว

ปัจจัยด้านครูแนะแนว	μ	σ	ระดับปัจจัย
1. ครูแนะแนวมีการจัดให้คำปรึกษาเบื้องต้น เพื่อให้การช่วยเหลือนักเรียน	4.19	.877	มาก
2. ครูแนะแนวบ้นทักการช่วยเหลือนักเรียน แก้ไขปัญหาและติดตามผลนักเรียน	4.42	.678	มาก
3. ครูแนะแนวเก็บข้อมูลนักเรียนที่ต้องช่วยเหลือแก้ไข เป็นความลับไม่เปิดเผย	4.60	.590	มากที่สุด
4. ครูแนะแนวจัดโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักตนเอง เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง	4.22	.738	มาก
5. ครูแนะแนวดำเนินการส่งต่อหน่วยงานภายนอกอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ	3.99	.774	มาก
รวมเฉลี่ย	4.28	.518	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 จากปัจจัยด้านครูแนะแนว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 3 ครูแนะแนวเก็บข้อมูลนักเรียนที่ต้องช่วยเหลือแก้ไข เป็นความลับไม่เปิดเผย รองลงมาคือ ข้อ 2 ครูแนะแนวบ้นทักการช่วยเหลือนักเรียน แก้ไขปัญหาและติดตามผลนักเรียน และ ข้อ 4 ครูแนะแนวจัดโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักตนเอง เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 จากปัจจัยด้านการประสานงาน

ปัจจัยด้านการประสานงาน	μ	σ	ระดับปัจจัย
1. บุคลากรในโรงเรียนประชุมกำหนดเกณฑ์การแบ่งกลุ่มนักเรียนให้มีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของครูทุกคน	4.28	.696	มาก
2. ครูที่ปรึกษาประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนในกรณีที่นักเรียนจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง/กลุ่มมีปัญหา	4.49	.652	มาก
3. ครูแนะแนวประสานงานกับหน่วยงานภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญด้านต่างๆ เพื่อส่งต่อเด็กที่มีปัญหา	4.21	.751	มาก
4. ครูที่ปรึกษาดูตามนักเรียนที่ส่งต่อทั้งภายในและภายนอกและรายงานให้ผู้ปกครองทราบ	4.30	.757	มาก
5. โรงเรียนได้รับความร่วมมือในการช่วยเหลือจากนักเรียน คณะครู ผู้ปกครองและหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง	4.46	.681	มาก
รวมเฉลี่ย	4.32	.523	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ระดับการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 จากปัจจัยด้านการประสานงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 2 ครูที่ปรึกษาประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนในกรณีที่นักเรียนจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง/กลุ่มมีปัญหา รองลงมาคือ ข้อ 5 โรงเรียนได้รับความร่วมมือในการช่วยเหลือจากนักเรียน คณะครู ผู้ปกครองและหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง และ ข้อ 4 ครูที่ปรึกษาดูตามนักเรียนที่ส่งต่อทั้งภายในและภายนอกและรายงานให้ผู้ปกครองทราบ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 จากปัจจัยด้านการฝึกอบรม

ปัจจัยด้านการฝึกอบรม	μ	σ	ระดับปัจจัย
1. ครูที่ปรึกษา/ครูแนะแนวได้รับการอบรมเกี่ยวกับการใช้แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) และแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) และเอกสารอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.35	.759	มาก
2. โรงเรียนส่งครูที่ปรึกษา/ครูแนะแนวไปอบรมความรู้ที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา กิจกรรมแนะแนว และระบบการดูแลช่วยเหลือเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.23	.716	มาก
3. โรงเรียนส่งครูที่ปรึกษา/ครูแนะแนวไปอบรมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของนักเรียนเป็นประจำ	4.06	.794	มาก
รวมเฉลี่ย	4.23	.568	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ระดับการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 จากปัจจัยด้านการฝึกอบรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 1 ครูที่ปรึกษา/ครูแนะแนวได้รับการอบรมเกี่ยวกับการใช้แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) และแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) และเอกสารอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือเรียน รองลงมาคือ ข้อ 2 โรงเรียนส่งครูที่ปรึกษา/ครูแนะแนวไปอบรมความรู้ที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา กิจกรรมแนะแนว และระบบการดูแลช่วยเหลือเรียนอย่างสม่ำเสมอ และ ข้อ 3 โรงเรียนส่งครูที่ปรึกษา/ครูแนะแนวไปอบรมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของนักเรียนเป็นประจำ

3. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์ความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2) ซึ่งปัจจัยประกอบไปด้วย 5 ด้าน คือ ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้าน

ครูที่ปรึกษา ปัจจัยด้านครูแนะแนว ปัจจัยด้านการประสานงาน และปัจจัยด้านการฝึกอบรม โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis)

ตารางที่ 7 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2

ตัวแปร	μ	σ	ความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ตัวแปรอิสระ			
ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา	4.18	.543	มาก
ปัจจัยด้านครูที่ปรึกษา	4.21	.466	มาก
ปัจจัยด้านครูแนะแนว	4.28	.518	มาก
ปัจจัยด้านการประสานงาน	4.32	.523	มาก
ปัจจัยด้านการฝึกอบรม	4.23	.568	มาก
ตัวแปรตาม			
ความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2	4.12	.553	มาก
$R = 0.643$, $R^2 = 0.413$, $F = 20.416$, $Sig = 0.000^{**}$			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 7 พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูที่ปรึกษา ปัจจัยด้านครูแนะแนว ปัจจัยด้านการประสานงาน และปัจจัยด้านการฝึกอบรม มีค่า $R = 0.643$, $R^2 = 0.413$, $F = 20.4161$, $Sig = 0.000$ แสดงว่าปัจจัยทั้ง 5 ด้าน ส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2 โดยรวม

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	.409	.405		1.011	.314
	x1	.186	.083	.183	2.256	.026*
	x2	.529	.094	.446	5.599	.000**
	x3	.005	.082	.005	.063	.950
	x4	.062	.079	.059	.785	.434
	x5	.099	.071	.102	1.395	.165
R = 0.643 , $R^2 = 0.413$, F =20.416 , Sig = 0.000**						

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (ค่า Sig ≤ 0.01)

จากตารางที่ 8 พบว่า ตัวแปร 5 ตัว ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2 โดยมี มีค่า $R = 0.643$, $R^2 = 0.413$, F =20.4161 , Sig = 0.000 แสดงว่ามีตัวแปรต้นบางตัว ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนค่า β จากมากไปหาน้อยคือ (x2) , (x1) , (x5) , (x4) และ (x3) แสดงว่า ปัจจัยด้านครูที่ปรึกษา มีอิทธิพลมากที่สุด (x2) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา (x1) ปัจจัยด้านการฝึกอบรม (x5) ปัจจัยด้านการประสานงาน (x4) และปัจจัยด้านครูแนะแนว (x3) ตามลำดับ

สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ ดังนี้

$$y = 0.409 + 0.186*(x1) + 0.529**(x2) + 0.005(x3) + 0.062(x4) + 0.099(x5)$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

1.1 ปัจจัยการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการประสานงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องจากการดำเนินงานในคณะทำงาน ต้องมีการประชุมวางแผนกันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาได้ทันทีและรวดเร็ว มีการประสานงานในการทำงานของคณะทำงานทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการติดตามและประเมินอย่างเป็นระยะ มีการติดต่อประสานงานทั้งภายในและภายนอก ผลการวิจัยสอดคล้องกับ วชิ ปัญญาใส (2561 : 51-57.) ได้กล่าวว่า การพัฒนาเครือข่ายครู ผู้ปกครอง และองค์กรปกครองท้องถิ่น เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันปัจจัยเสี่ยงในวัยรุ่น มีการสื่อสารกัน และสร้างสัมพันธภาพเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม การจัดตั้งชมรม ชุมนุม เยาวชนจิตอาสาและจัดกิจกรรมเพื่อบำเพ็ญประโยชน์ที่ส่วนช่วยลดปัญหาในวัยรุ่น และศิริชัย จิตสว่าง (2558 : 24) กล่าวว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบคู่ขนาน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปรึกษามากกว่าร้อยละ 75 มีความเห็นว่า กิจกรรมที่ควรมีการปฏิบัติมากอันดับแรก ได้แก่ การร่วมมือระหว่างครูกับผู้ปกครองในการให้ข้อมูลนักเรียน รองลงมาคือการจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อหาแนวทางการปรับปรุงพฤติกรรมของนักเรียนและครูที่ปรึกษา มีการสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อนักเรียน และสุภัทสร สุริยะ (2562 : 23-29) กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คณะกรรมการหรือคณะทำงานทุกคณะ ต้องมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิดและมีการประชุมในแต่ละคณะอย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนด และ นันทรัตน์ เกื้อหนุน (2553 : 69) ได้กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ก็คือทุกฝ่ายต้องร่วมมือกัน ทั้งนักเรียน คณะครู ผู้อำนวยการ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อความสำเร็จของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมยุรี สาริบัตร และ อุทัย ภิรมย์รัตน์ (2560 : 289-303) ได้กล่าวว่า แนวทางการพัฒนาปัจจัยความสำเร็จและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพนักเรียน โรงเรียนประถมศึกษาควรจัดให้มี 1) ความร่วมมือจากผู้ปกครอง 2) การสนับสนุนจากหน่วยงาน 3) การส่งต่อนักเรียนที่เป็นระบบ

1.2 ปัจจัยด้านครูแนะแนว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ครูแนะแนวเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อการจัดระบบงานแนะแนว ซึ่งมีความสัมพันธ์กับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน บริการให้คำปรึกษาแก่ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา และนักเรียน จัดกิจกรรมป้องกันช่วยเหลือแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนและส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคล ลดความเสี่ยงภายในโรงเรียน ประสานความร่วมมือกับครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครองและนักเรียน เก็บข้อมูลนักเรียนที่ต้องช่วยเหลือแก้ไข เป็นความลับไม่เปิดเผย บันทึกและติดตามผลการช่วยเหลือ มีการดำเนินการส่งต่อหน่วยงานภายนอกอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับสุภัทสร สุริยะ (2562 : 23-29) กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาและครูแนะแนวเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยต้องได้รับความร่วมมือจากครูทุกคนในโรงเรียน รวมทั้งการสนับสนุนใน

เรื่องต่างๆจากโรงเรียนและ ชวัญชนก เอียดด้วง (2563 : 40-50) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับ ปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อความสำเร็จในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 11 ได้กล่าวถึงปัจจัยความสำเร็จไว้ว่า มีทั้งหมด 3 ด้าน ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านผู้อำนวยการสถานศึกษา 2) ปัจจัยด้านครูประจำชั้น 3) ปัจจัยด้านครูแนะแนว

1.3 ปัจจัยด้านการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการที่โรงเรียนส่งครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว หรือครูที่รับผิดชอบเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของนักเรียน เป็นประจำ จะช่วยส่งเสริมให้ผู้รับผิดชอบมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กิจกรรมแนะแนว จิตวิทยา สามารถให้คำปรึกษาเบื้องต้นได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ วจิ ปัญญาใส (2558 : 71-85) กล่าวว่า การที่ได้พัฒนาโปรแกรมการปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนาทักษะผู้ให้คำปรึกษาของนักศึกษา และนำไปเก็บข้อมูลจริงพบว่า นักศึกษาที่ผ่านการเข้าร่วมโปรแกรมการปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนาทักษะผู้ให้คำปรึกษา มีทักษะการให้คำปรึกษาเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมีระดับ .05 และ วจิ ปัญญาใส (2560 : 27-43) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษากลุ่มของครูในโรงเรียน โครงการกองทุนการศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ โดยผู้วิจัยได้ให้การอบรมแก่ครูกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน ซึ่งสอนในรายวิชาที่แตกต่างกัน เมื่อทดลองเสร็จแล้วผู้วิจัยนำคะแนนทักษะการให้คำปรึกษาของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการทดลองมาเปรียบเทียบกัน พบว่า คะแนนทักษะการให้คำปรึกษาหลังการทดลองเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ชยาภรณ์ ศฤงคารทวีกุล (2557 : 214-227) กล่าวว่า การอบรมให้ความรู้และทักษะ รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลความรู้แก่ครู ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นสิ่งที่จำเป็น โดยเฉพาะเรื่องจิตวิทยาการแนะแนวและการให้คำปรึกษาเบื้องต้น

1.4 ปัจจัยด้านครูที่ปรึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากเป็นบุคลากรหลักในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด มีการศึกษาและรวบรวมข้อมูลพื้นฐานนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบ บันทึกผลแบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) และแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและดำเนินการคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนดเป็นกลุ่ม จัดกิจกรรมที่พัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้เหมาะสมกับกลุ่มนักเรียน และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน ชุมชนโดยการเยี่ยมบ้านนักเรียน จัดกิจกรรมโฮมรูม โดยยึดตามความต้องการของนักเรียน และส่งเสริมการจัดกิจกรรมซ่อมแซม กิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับ จริยา เนียมสวัสดิ์ (2557 : 35) ได้กล่าวว่า ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาควรให้ความสนใจกับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา นั้น จำเป็นมากที่ต้องให้ความสนใจดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด และหาวิธีการช่วยเหลือ ทั้งการป้องกันและการแก้ไขปัญห โดยไม่ปล่อยปะละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนจึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่และมีคุณค่าอย่างมากต่อครูที่ปรึกษา

ในการพัฒนาให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป และชยาภรณ์ ศฤงคารทวีกุล (2557 : 214-227) กล่าวว่า ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักสำคัญในการดำเนินการ โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากครูทุกคนในโรงเรียน รวมทั้งการสนับสนุนเรื่องต่างๆจากโรงเรียน และขวัญชนก เอียดดวง (2563 : 40-50) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับ ปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อความสำเร็จในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ได้กล่าวถึงปัจจัยความสำเร็จไว้ว่า มีทั้งหมด 3 ด้าน ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านผู้อำนวยการสถานศึกษา 2) ปัจจัยด้านครูที่ปรึกษา 3) ปัจจัยด้านครูแนะแนว

1.5 ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการบริหารจัดการและให้ความสำคัญในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ประสบความสำเร็จ โดยกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนและบุคคลที่เกี่ยวข้องเห็นคุณค่าและความจำเป็นของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กำหนดโครงสร้างการบริหารงาน แต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานตามความเหมาะสม ประชุมปรึกษา วางแผนร่วมกันและขอความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล เพื่อพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ นฤมล กอบแก้ว และ ปริญญา มีสุข (2561 : 162-181) กล่าวว่า จากการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ความพร้อมของบุคลากร การทำงานเป็นทีม ระบบข้อมูลสารสนเทศและการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล เป็นปัจจัยที่สำคัญต่อความสำเร็จของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและขวัญชนก เอียดดวง (2563 : 40-50) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับ ปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อความสำเร็จในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ได้กล่าวถึงปัจจัยความสำเร็จไว้ว่า มีทั้งหมด 3 ด้าน ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านผู้อำนวยการสถานศึกษา 2) ปัจจัยด้านครูที่ปรึกษา 3) ปัจจัยด้านครูแนะแนว และวรรณภา เย็นมนัส (2557 : 67) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วยปัจจัย 3 ด้าน คือ 1) ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 2) ด้านการทำงานเป็นทีม และ 3) ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลและพรรณณภัทร ตาลป่า (2560 : 172-185) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีส่งต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลไว้ 3 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยผู้บริหาร 2) ปัจจัยด้านครู 3) ปัจจัยด้านผู้ปกครอง

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่า ทั้ง 5 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูที่ปรึกษา ปัจจัยด้านครูแนะแนว ปัจจัย

ด้านการประสานงาน และปัจจัยด้านการฝึกอบรม ในภาพรวมส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์และส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ค่า $R = 0.643$ พบว่า ทั้ง 5 ปัจจัยส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยด้าน ปัจจัยด้านครูที่ปรึกษา มีอิทธิพลมากที่สุด ($\beta = .446$) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ($\beta = .183$) ปัจจัยด้านการฝึกอบรม ($\beta = .102$) ปัจจัยด้านการประสานงาน ($\beta = .059$) และปัจจัยด้านครูแนะแนว ($\beta = .005$) ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากครูที่ปรึกษาเป็นบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดนักเรียนมากที่สุด มีบทบาทสำคัญต่อนักเรียนในการบริการให้คำปรึกษาเบื้องต้น เป็นบุคคลที่นักเรียนให้ความไว้วางใจและเข้าถึงได้ง่าย จึงมีอิทธิพลมากที่สุด รองลงมาคือด้านผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีส่วนในการสนับสนุนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ประสบความสำเร็จ ทั้งด้านการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก การสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน การส่งเสริมให้ครูที่ปรึกษาและครูแนะแนวเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพตนเองในเรื่องของการให้คำปรึกษา งานแนะแนว และระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการที่สถานศึกษาจะมีการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญหลายอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีความเป็นผู้นำ กำหนดนโยบาย วางแผน และให้ความสำคัญในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการกำกับติดตาม และประเมินผล ครูที่ปรึกษา มีการบันทึกและเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล วิเคราะห์ข้อมูลและคัดกรองนักเรียน จัดกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพของนักเรียน มีการบริการให้คำปรึกษาเบื้องต้น ก่อนส่งต่อให้ครูแนะแนวในการป้องกันและแก้ไขปัญหาและพฤติกรรมนักเรียน ติดตามการประสานงานทั้งภายในและภายนอก ประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน มีการส่งครูเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จิตวิทยา การให้คำปรึกษาเบื้องต้นและกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนานักเรียนในโรงเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูที่ปรึกษาเป็นบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดนักเรียนมากที่สุด มีบทบาทสำคัญต่อนักเรียนในการบริการให้คำปรึกษาเบื้องต้น เป็นบุคคลที่นักเรียนให้ความไว้วางใจและเข้าถึงได้ง่าย จึงมีอิทธิพลมากที่สุด ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับครูที่ปรึกษา

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผน พัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการระบบการดูแลนักเรียนของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ นำข้อมูลและสารสนเทศที่ได้ไปใช้ประโยชน์สูงสุด เพื่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส ในสังกัดอื่น

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลนักเรียนของโรงเรียนขนาดอื่น เช่น ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญชนก เอียดดวง. (2563). ปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อความสำเร็จในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*. 14 (2), 40-50
- จรรยา เนียมสวัสดิ์. (2557). คู่มือการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 13. ตีพิมพ์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 13
- ขยายภรณ์ ศฤงคารทวิกุล. (2557). การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal*. 7 (3), 214-227.
- นฤมล กอบแก้ว และ ปริญญามีสุข. (2561). ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร*. 38 (5), 162-181.
- นันทรัตน์ เกื้อหนุน. (2553). การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- พรรณณภพร ตาลป่า. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น*. 11 (1), 172-185.
- มยุรี สาริบุตร และ อุทัย ภิรมย์รัตน์. (2560). ปัจจัยความสำเร็จของการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีผลต่อคุณภาพนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*. 9 (2), 283-303.

- วจิ ปัญญาใส. (2558). การพัฒนาโปรแกรมการปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนาทักษะผู้ให้คำปรึกษาของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์. *วารสารดุซกัญญ์บัณฑิตทางสังคมศาสตร์*. 5 (1), 71-85.
- วจิ ปัญญาใส. (2560). การพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษากลุ่มของครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์. *วารสารดุซกัญญ์บัณฑิตทางสังคมศาสตร์*. 7 (2), 27-43.
- วจิ ปัญญาใส และ หยกแก้ว กมลวรรณ. (2561). รูปแบบการจัดการเครือข่ายครู ผู้ปกครอง และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันปัจจัยเสี่ยงในวัยรุ่น. *การประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ : บูรณาการภูมิปัญญาสู่นวัตกรรมสร้างสรรค์ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ครั้งที่ 1*. วันที่ 20 กันยายน 2561 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- วรรณภา เย็นมนัส. (2557). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ศิริชัย จิตสว่าง. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวของนักเรียนกลุ่มที่มีปัญหาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบคู่ขนานของโรงเรียนห้องสอนศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
- สุภัทสร สุริยะ. (2562). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสยาม
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: องค์การการค้าสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). สภาพความสำเร็จและแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตร.